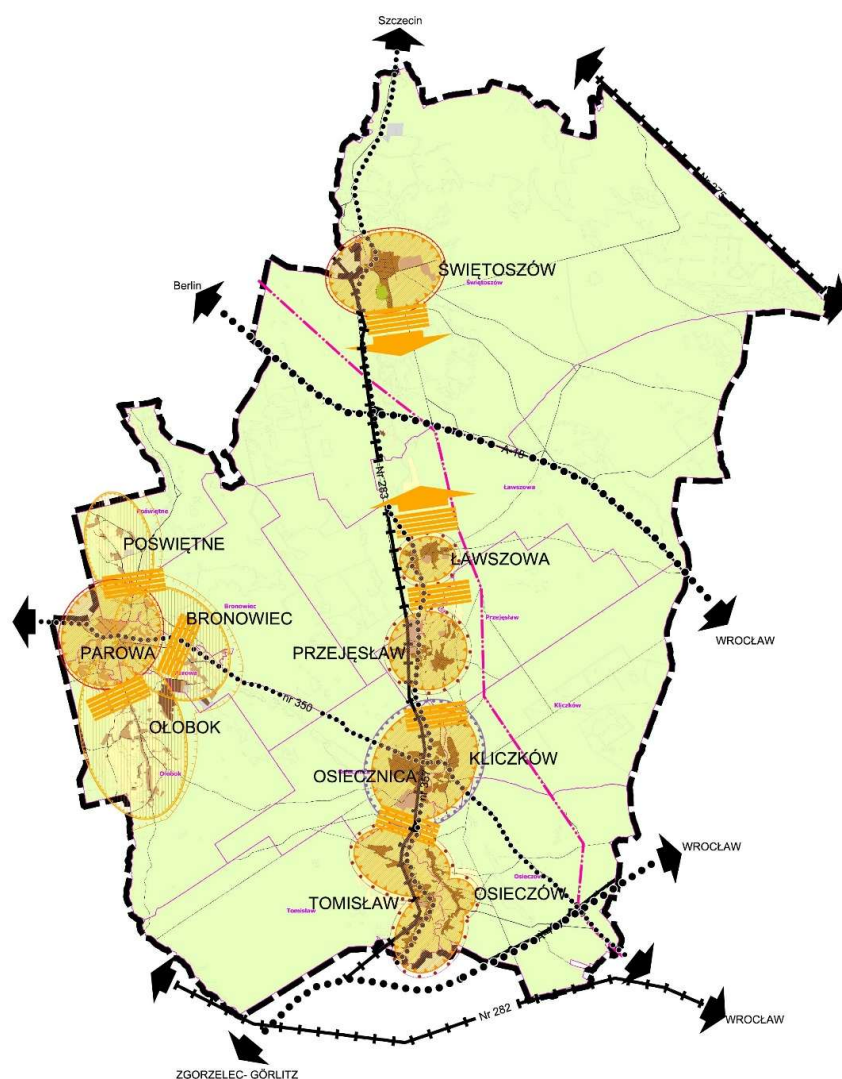

Strategia Rozwoju Gminy Osiecznica na lata 2024-2030

2025

spis treści:

I.	Wprowadzenie	3
II.	Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych - wnioski	3
A.	Diagnoza sytuacji społecznej	4
B.	Diagnoza sytuacji gospodarczej	4
C.	Diagnoza sytuacji przestrzennej	5
III.	Cele strategiczne rozwoju gminy	5
1.	Cele społeczne	5
2.	Cele gospodarcze	6
3.	Cele przestrzenne	6
4.	Cele klimatyczno-środowiskowe	7
IV.	Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy	8
1.	Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych	8
2.	System powiązań przyrodniczych	10
3.	Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych	10
4.	Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej	11
V.	Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	11
1.	Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu	11
	Zasady ochrony przyrody	11
2.	Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	12
3.	Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej	13
4.	Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego	14
5.	Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego	14
6.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej	15
	Komunikacja	15
	Infrastruktura techniczna:	15
7.	Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW	16
8.	Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko	16
9.	Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	17
10.	Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	17
VI.	Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa	18
VII.	Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy	18
VIII.	System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	18
IX.	Ramy finansowe i źródła finansowania	20
	Część graficzna:	
	Ilustracja nr 1. Powiązania zewnętrzne	
	Ilustracja nr 2. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Osiecznica - struktura sieci osadniczej	
	Ilustracja nr 3. System powiązań przyrodniczych	
	Ilustracja nr 4. Struktura i kierunki powiązań sieci osadniczej oraz powiązania infrastrukturalne	

I. Wprowadzenie.

Strategia została wykonana w związku z wymogiem art. 10e Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.). Strategię opracowano w oparciu o materiały źródłowe Gminy oraz GUS. Dane zawarte w Strategii zostały wprowadzone według stanu na 31 grudnia 2024 roku, o ile nie zaznaczono inaczej.

Opracowanie niniejszego dokumentu zainicjowano uchwałą nr II/13/2024 Rady Gminy Osiecznica z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Strategii Rozwoju Gminy Osiecznica na lata 2024-2030 oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii, w tym trybu konsultacji.

Podstawą opracowania jest umowa, zawarta pomiędzy pracownią projektową W-IZJA Sp. Z o.o. a Gminą Osiecznica na opracowanie Strategii Rozwoju Gminy Osiecznica na lata 2024-2030.

Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Określa ona strategiczne kierunki rozwoju Gminy w perspektywie do 2030 roku oraz pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działania władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Umożliwia ona również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami, takimi jak: środowisko przyrodnicze i kulturowe, zasoby ludzkie, infrastrukturalne czy środki finansowe oraz stanowi formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistyczno-strategicznym obowiązujących w Gminie, a także spójnym z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2030 oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Będzie ona wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w Gminie podczas jej obowiązywania.

Dokument został opracowany na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy, obowiązującej do 2022 roku.

Informacje ogólne.

Gmina Osiecznica jest gminą wiejską znajdującą się w województwie dolnośląskim, w północno - zachodniej części powiatu bolesławieckiego. Zgodnie z klasyfikacją funkcjonalną gmin Polski Śleszyńskiego i Komornickiego (2016), utworzoną na potrzeby monitoringu planowania przestrzennego, Osiecznica należy do gminy o innych rozwiniętych funkcjach pozarolniczych (turystyka oraz funkcje wielkopowierzchniowe, w tym przemysł wydobywczy). Gmina charakteryzuje się zróżnicowanym krajobrazem, obejmującym zarówno tereny rolnicze, jak i leśne. Według danych GUS Gmina Osiecznica w roku 2023 liczyła 7284 mieszkańców, natomiast w roku 2024 liczyła 7 267 mieszkańców (GUS 2025), a gęstość zaludnienia wynosiła w roku 2023 16,69 os./km² natomiast w roku 2024 liczyła 16,62 os./km². Powierzchnia Gminy wynosi ok. 437 km², z czego powierzchnia użytków rolnych stanowi 6,7%, zaś powierzchnia leśna 87 % (studium 2018). Gmina zajmuje 12 miejsce pod względem powierzchni gmin w Polsce (GUS 2020).

W skład Gminy wchodzi 8 sołectw: (Ławszowa, Ołobok, Osieczów, Osiecznica-Kliczków, Parowa, Przejęsław, Świętoszów i Tomisław) oraz jest ona podzielona na 11 obrębów ewidencyjnych (Bronowiec, Ławszowa, Ołobok, Kliczków, Osiecznica, Osieczów, Parowa, Poświętne, Przejęsław, Świętoszów i Tomisław). W skład sołectwa Świętoszów wchodzi miejscowości: Świętoszów, Leśny Dwór i Luboszów.

II. Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych - wnioski

1. Gmina charakteryzuje się ekstensywnym zagospodarowaniem terenu o wiejskim charakterze zurbanizowania.

2. Gmina posiada funkcje leśne, produkcyjne i rolnicze, jednocześnie cechując się wysokimi walorami krajobrazu przyrodniczego.
3. Kluczowym zasobem gminy jest kapitał społeczny, stanowiący o możliwościach jego rozwoju oraz konkurencyjności, tworzony przez wspólnotę jego mieszkańców i użytkowników.

A. Diagnoza sytuacji społecznej.

- 1) Gmina Osiecznica, podobnie jak w wielu innych gminach wiejskich, boryka się z problemami związanymi z migracją ludności do miast, starzeniem się społeczeństwa i zmniejszającą się liczbą dzieci. W związku z tym, kluczowe staje się tworzenie warunków do zatrzymywania młodszych mieszkańców, a także rozwój usług dla osób starszych, aby utrzymać równowagę demograficzną oraz wspierać rozwój społeczny i gospodarczy gminy.
- 2) W latach 2013-2023 zanotowano niewielki spadek w ogólnej liczbie urodzeń oraz wzrost w liczbie zgonów.
- 3) Gmina wyróżnia się od lat dużą atrakcyjnością osiedleńczą, przyciągając nowych mieszkańców z ościennych miejscowości.
- 4) Rozwój budownictwa mieszkaniowego, generowany zarówno przez lokalny popyt jak i rosnący sektor turystyczny i rekreacyjny, odzwierciedla dynamikę demograficzną.
- 5) Zauważalne jest wyludnianie się zachodniej i środkowej części gminy (dotyczy to sołectw: Ołoboku, Parowej, Ławiszowej), jednakże jest w pewnym stopniu równoważone przez uzupełniające nowe budownictwo mieszkaniowe, będące realizacją koncepcji gminy kompaktowej i rozwoju do wewnątrz w systemie wiejskim, maksymalnie wykorzystującego istniejący potencjał infrastruktury technicznej i społecznej na zainwestowanych terenach mieszkaniowych, dotyczy to sołectw: Osiecznica - Kliczków, Świętoszów, Osieczów, Przejęśław.
- 6) Na terenie gminy odbywają się wydarzenia cykliczne oraz okolicznościowe, organizatorem głównych imprez jest Gmina. Ważnym aspektem rozwoju kultury jest sieć i dostępność do instytucji kultury oraz możliwości uczestnictwa w imprezach i wydarzeniach kulturalnych organizowanych zarówno przez podmioty publiczne, jak i komercyjne.
- 7) Dalszy wzrost liczby mieszkańców - wobec postępującego procesu starzenia się społeczeństwa - uwarunkowany będzie utrzymaniem atrakcyjności osiedleńczej, w tym zapewnieniem dostępnych cenowo mieszkań. *Istotnym czynnikiem wpływającym na proces osiedlania się mieszkańców są wyjątkowe walory przyrodnicze i krajobrazowe gminy. Priorytetem rozwojowym, jest rozwijanie dostępności usług społecznych, w tym zapewnienie seniorom odpowiednich warunków do utrzymania wysokiej jakości życia.*

B. Diagnoza sytuacji gospodarczej.

1. Ważnym czynnikiem wspierającym rozwój lokalny jest infrastruktura techniczna. W gminie następuje systematyczny rozwój sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i drogowej.
2. Planowane i realizowane inwestycje w zakresie odnawialnych źródeł energii związane są przede wszystkim z energią słoneczną i wodną. Nowe Małe Elektrownie Wodne planowane są w sąsiedztwie rzeki Kwisa, przy której mają powstać cztery kolejne elektrownie wodne.
3. Ważnym elementem rozwoju gospodarczego jest systematycznie wzrastająca liczba turystów oraz osób odwiedzających.
4. W ostatniej dekadzie rynek pracy wykazuje pozytywne trendy, zarówno w wymiarze rosnącej liczby osób pracujących, jak i malejącej stopy bezrobocia. Wzrost zatrudnienia w największej mierze dotyczył sektorów gospodarczych, czyli w przemyśle i budownictwie.

C. Diagnoza sytuacji przestrzennej.

1. W ostatnich latach zauważalne są wyraźne zmiany w strukturze ruchu i zachowań komunikacyjnych. Widoczny jest wyraźny wzrost udziału indywidualnego transportu samochodowego oraz ruchu rowerowego w okresie letnim, przy spadku udziału transportu zbiorowego. Policentryczna struktura gminy wynikająca z uwarunkowań środowiskowych i historycznych jest cechą charakterystyczną terenów wiejskich opartej na lokalizacji zabudowy w miejscach najbardziej dogodnych wynikających z gospodarki rolnej, leśnej, rozwoju przemysłu, jak również inwestycji militarnych.
2. Brak węzła autostrady A4 na obszarze gminy pozbawia Osiecznicę możliwości planowania stref aktywności gospodarczej opartych na bezpośrednim dostępie do autostrady, jak również decyduje o tym, że przebieg autostrady nie ma istotnego znaczenia dla sposobu wewnętrznego skomunikowania obszaru gminy.
3. System transportu zbiorowego nie jest oparty o węzły integracyjne o statusie lokalnym – brakuje zrewitalizowanej linii kolejowej umożliwiającej szybki transport do miejsc pracy znajdujących się poza gminą. Brak jest miejsc przesiadkowych w formule Park&Ride oraz Bike&Ride.
4. Kluczowym wyzwaniem w zakresie mobilności jest ułatwianie przemieszczania się w gminie, zwłaszcza tworzenie atrakcyjnych alternatyw dla indywidualnego transportu samochodowego. Istnieje potrzeba rozbudowy systemu dróg rowerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych tworzących funkcjonalną sieć połączeń pomiędzy miejscowościami w Gminie.
5. Oprócz rozwoju infrastruktury duże znaczenie w tym zakresie ma tworzenie wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych, zapewniających podstawowe usługi blisko miejsca zamieszkania (zgodnie z ideą przestrzeni zurbanizowanych krótkich odległości).
6. Najwięcej obiektów i zespołów zabytkowych jest zlokalizowanych w Kliczkowie. Ochroną objęte są elementy krajobrazu kulturowego, a w nim zachowane obiekty i zespoły historyczne, w tym liczne elementy zabytkowej zieleni.
7. Wnioski z diagnozy wskazują na potrzebę zrównoważonego rozwoju gminy Osiecznica, który będzie uwzględniał zarówno potrzeby mieszkańców, jak i wykorzystanie potencjału przyrodniczego oraz poprawę infrastruktury, z naciskiem na wspieranie lokalnej gospodarki.

III. Cele strategiczne rozwoju gminy.**1. Cele społeczne.**

- Poprawa atrakcyjności i jakości życia w gminie oraz zapobieganie negatywnym trendom demograficznym.
- Aktywne włączenie obywateli w rozwój gminy oraz tworzenie im dobrych warunków do życia.

Lp.	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY/ WSKAŹNIK
1.1.	Wysoka jakość systemu oświaty i opieki nad dziećmi	poprawa jakości bazy międzyszkolnych placówek opiekuńczo – wychowawczych. - liczba dzieci korzystających z oferty pozalekcyjnej (os.) - średni wynik egzaminu ósmoklasisty (%),
1.2.	Aktywne wspieranie integracji społecznej i działań na rzecz osób starszych oraz niepełnosprawnych	- rozwój oferty usług skierowanych do seniorów, dostosowanej do ich potrzeb, - zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, - poprawa warunków zdalnej pracy i nauki - liczba podejmowanych inicjatyw w zakresie aktywizacji osób starszych (szt.), - liczba podjętych inicjatyw przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu (szt.) - liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z usług: opiekuńczych, asystenckich, opieki wytchnieniowej (os.)

1.3.	Rozwój inicjatyw kulturalnych i sportowych dla mieszkańców i integracji mieszkańców Gminy	- wzrost atrakcyjności oferty spędzania czasu wolnego, w tym oferty kulturalnej i sportowo- rekreacyjnej, odpowiadającej potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców, - liczba uczestników wydarzeń kulturalnych i sportowo- rekreacyjnych (os.) - liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych i sportowo- rekreacyjnych w roku (szt.) - liczba zorganizowanych stałych wydarzeń integrujących społeczność poszczególnych wsi w roku (szt.)
1.4.	Przeciwdziałanie negatywnym trendom demograficznym	- poprawa dostępności i jakości gminnego zasobu mieszkaniowego - aktywizacja kobiet na rynku pracy, - poziom upowszechnienia opieki nad dziećmi do lat 3 (%), - poziom upowszechnienia opieki przedszkolnej (%),

2. Cele gospodarcze.

- Tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego.

Lp.	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY/ WSKAŹNIK
2.1.	Tworzenie dobrych warunków inwestycyjnych dla małych i średnich przedsiębiorstw poprzez rozbudowę infrastruktury	- dostosowanie podaży do popytu na lokalnym rynku pracy - powierzchnia uzbrojonych terenów inwestycyjnych (ha), - liczba przedsiębiorców korzystających z systemu ulg i zachęt (szt.), - powierzchnia obszarów nowo powstałych przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod działalność produkcyjno-usługową (ha), - wzrost dochodów, w tym głównie pochodzących z podatku CIT
2.2.	Organizacja targów i wydarzeń promujących lokalne produkty	systematyczne budowanie marki gminy, m. in. poprzez kreowanie nowych atrakcji wzrost liczby przedsiębiorstw działających w branży turystycznej (szt.), liczba wykreowanych produktów lokalnych (szt.)
2.3.	Współpraca mieszkańców, samorządu i sektora prywatnego	wzrost liczby miejsc pracy w nowoczesnych sektorach gospodarki realizacja wspólnych inicjatyw międzysektorowych (szt.),
2.4.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie doradztwa biznesowego	profesjonalna obsługa inwestorów na wszystkich etapach realizacji inwestycji. realizacja inwestycji kluczowych (ilość nowych miejsc pracy, pow. terenów zabudowanych ha, pow. budynków m2, wzrost wpływu z podatków %)
2.5.	Wspieranie startupów poprzez fundusze rozwojowe i programy mentoringowe	zwiększenie liczby lokalnych mikro, małych i średnich przedsiębiorstw realizacja inwestycji innowacyjnych (ilość nowych miejsc pracy, wzrost wpływu z podatków %)

3. Cele przestrzenne.

- Zachowanie i ekspozycja walorów przyrodniczo – krajobrazowych gminy.
- Zrównoważona rozbudowa układów osadniczych
- Zrównoważony rozwój gminy wyposażonej w infrastrukturę.
- Zrównoważona mobilność mieszkańców.

Lp.	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY/ WSKAŹNIK
3.1.	Rozwijanie i skuteczna promocja kluczowych wydarzeń organizowanych na terenie gminy oraz produktów i atrakcji turystycznych bazujących na dziedzictwie kulturowym oraz walorach przyrodniczych	poprawa stanu obiektów zabytkowych zwiększenie liczby turystów odwiedzających (szt.),

3.2.	Wzmacnianie potencjału terenów inwestycyjnych, w tym terenów pod zróżnicowaną infrastrukturę turystyczną, związaną z ofertą spędzania czasu wolnego	budowa nowoczesnych obiektów edukacyjnych, kulturalnych i sportowych
		Ilość miejsc obsługi turystów (szt.)
3.3.	Rozwój istniejących struktur przestrzennych i form zabudowy respektującej uwarunkowania kulturowe i ekonomiczne	Uzupełnienia, dogęszczanie i kontynuacja zabudowy na obszarach o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej
		Ilość terenów zabudowanych wyposażonych w infrastrukturę komunikacyjną i techniczną (pow. ha, % zurbanizowania)
3.4.	Wdrażanie rozwiązań ukierunkowanych na rozwój zrównoważonej mobilności	- modernizacja dróg i rozbudowa sieci transportu publicznego - poprawa warunków na rzecz zrównoważonej mobilności mieszkańców w Regionie Bolesławieckim - modernizacja i rozwój spójnej sieci dróg rowerowych, pieszych oraz pieszo – rowerowych
		- ilość dróg rowerowych wytyczonych poza drogami jezdniowymi (km) - wyposażenie jednostek osadniczych w transport, z wyłączeniem samochodów indywidualnych (%) - ilość miejsc przesiadkowych, zorganizowanych miejsc obsługi podróży (szt.)
3.5.	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej	- optymalizowanie gospodarki wodno-ściekowej - podejmowanie i promowanie działań na rzecz rozwoju tzw. gospodarki o obiegu zamkniętym
		Ilość skanalizowanych podmiotów (%)

4. Cele klimatyczno-środowiskowe.

- Zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych dla rozwoju gminy.

Lp.	KIERUNKI DZIAŁAŃ	REZULTATY/ WSKAŹNIK
4.1.	Ochrona środowiska poprzez inwestycje w odnawialne źródła energii (np. elektrownie słoneczne, elektrownie wodne)	wyższy stopień wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
		- wzrost wykorzystania nowoczesnych technologii w zarządzaniu energią (MgW) - poprawa czystości wód powierzchniowych i podziemnych (%)
4.2.	Wzmacnianie odporności gminy na skutki zmian Klimatu. Rozbudowa terenów zielonych, parków w tym parków zabytkowych- działania rewitalizacyjne i odtworzeniowe	- ograniczenie stopnia zagrożenia skutkami zmian klimatycznych - racjonalne gospodarowanie wodami
		zużycie wody (%) wzrost terenów zadrzewionych lub zakrzaczonych (%)
4.3.	Wdrażanie programów edukacyjnych dotyczących ekologii i gospodarki odpadami.	minimalizacja zużycia zasobów naturalnych i powstawania odpadów
		Ilość wykorzystania odpadów przez wytwarzających (% kompostowania biomasy, % wtórnego wykorzystania opakowań)
4.4.	Poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych i prywatnych	wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców
		spadek energochłonności budynków (% budynków pasywnych i niskoenergetycznych)

IV. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

1. Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych.

Główną osią sieci osadniczej gminy (biegnącą z północy na południe) jest rzeka Kwisza oraz przebiegające wzdłuż tej rzeki droga powiatowa. Na tej osi zlokalizowane są wsie: Świątoszów, osada Luboszów (część Świątoszowa), Ławszowa, Przejęśław, Kliczków i Osiecznica oraz Osieczów i Tomisław.

Drugą osią sieci osadniczej gminy (również biegnącą z północy na południe) jest rzeka Czarna Wielka, która przepływa niemal równolegle do Kwisy w odległości ok. 8-9 km na zachód, wzdłuż granicy gminy Osiecznica z Gminą Węgliń. Na tej osi zlokalizowane są wsie: Poświętne, Bronowiec, Parowa i Ołobok.

Przewiduje się dalszy rozwój przestrzenny w oparciu o dotychczasowy model przestrzenny, przy założeniu, że zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym będą miały charakter uzupełnień (dogęszczania i kontynuacji zabudowy) na obszarach o w pełni wykształconej, zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej. Do tych obszarów należą:

- 1) główne ośrodki gminy - Osiecznica, Kliczków, Świątoszów.
Osiecznica stanowiąca główny ośrodek administracyjny, centrum usług publicznych (urząd gminy, placówki edukacyjne, ośrodek zdrowia, basen, biblioteka), największe skupisko mieszkańców i główny węzeł komunikacyjny; Osiecznica posiada rozwiniętą infrastrukturę handlowo-usługową. Kliczków - miejscowość o znaczeniu usług turystycznych, centrum kultury i rekreacji opartych na założeniu parkowo pałacowym. Świątoszów – miejscowość o kluczowym znaczeniu dla obronności kraju; stanowi ważny ośrodek wojskowy, posiada rozbudowaną infrastrukturę szkoleniową i logistyczną oraz jeden z największych poligonów wojskowych w Polsce; pełni istotną rolę w systemie bezpieczeństwa narodowego i współpracy sojuszniczej w ramach NATO.
- 2) satelitarne jednostki tworzące zespoły miejscowości:
 - a) Osieczów i Tomisław - wieś z rozwiniętym rolnictwem i lokalnym przemysłem,
 - b) Ławszowa i Przejęśław - wieś pełniące funkcje rolnicze, przemysłowe związane z przeróbką i obróbką drewna oraz rekreacyjne ,
- 3) samodzielne miejscowości:
 - a) Parowa - miejscowość o znaczeniu turystycznym, rolniczym, rekreacyjnym z lokalnym przemysłem,
- 4) miejscowości o mocno rozproszonym charakterze zainwestowania wiejskiego tworzą wsie: Bronowiec oraz część wsi Ołobok i Poświętne - pełniące funkcje rolnicze i rekreacyjne.

Docelowa struktura funkcjonalno-przestrzenna wskazuje zarówno możliwości rozwoju przestrzennego, jak i ograniczenia w użytkowaniu terenów. Na podstawie charakterystycznego zagospodarowania gminy oraz przeznaczeń wynikających z obowiązujących aktów prawa miejscowego oraz studium, model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy wyznacza:

- 1) **Strefę wielofunkcyjną zainwestowania wiejskiego [SW] (zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, usługowa).** Charakterystyczna dla realizacji zabudowy istniejącej i projektowanej wraz towarzyszącymi obiektami gospodarczymi, która będzie sukcesywnie modernizowana i dostosowywana do wymogów energooszczędności oraz potrzeb jej mieszkańców. W strefie tej zakłada się utrzymanie i rozbudowę: uzupełniających terenów zieleni oraz ogrodów i sadów, z zachowaniem istniejących cieków wodnych i małych zbiorników wodnych, terenów zieleni izolacyjnej przy budynkach inwentarskich i gospodarczych. Przy realizacji zainwestowania w tej strefie, zakłada się realizację nowej zabudowy na terenach: przydatnych do tego celu, właściwie powiązanych funkcjonalnie i komunikacyjnie oraz z istniejącymi sieciami infrastruktury technicznej wraz ze znacznym udziałem przestrzeni biologicznie czynnej. Utrzymane zostaną

istniejące obiekty usług podstawowych z towarzyszącymi terenami zieleni. Przy realizacji nowych obiektów o ww. funkcji zapewniony będzie znaczny udział przestrzeni biologicznie czynnej, co będzie wymagane w stosunku do nowej zabudowy turystyczno-wypoczynkowej.

- 2) **Strefę wielofunkcyjną zainwestowania rozproszonego wiejskiego [SWR] (zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa, usługowa).** Charakterystyczna dla realizacji zabudowy istniejącej i projektowanej wraz z towarzyszącymi obiektami gospodarczymi, która będzie sukcesywnie modernizowana i dostosowywana do wymogów energooszczędności oraz potrzeb jej mieszkańców. W strefie tej zakłada się utrzymanie i rozbudowę: uzupełniających terenów zieleni oraz ogrodów i sadów, z zachowaniem istniejących cieków wodnych i małych zbiorników wodnych, terenów zieleni izolacyjnej przy budynkach inwentarskich i gospodarczych. Przy realizacji zainwestowania w tej strefie, zakłada się realizację nowej zabudowy na terenach: przydatnych do tego celu, właściwie powiązanych funkcjonalnie i komunikacyjnie oraz z istniejącymi sieciami infrastruktury technicznej wraz ze znacznym udziałem przestrzeni biologicznie czynnej. W strefie tej dopuszcza się realizację pojedynczych zespołów zabudowy nie powiązanych z układem osadniczym na nieruchomościach o dużym areale.
- 3) **Strefę gospodarczą [SG].** Charakterystyczna dla realizacji zabudowy istniejącej i projektowanej, która będzie w miarę potrzeb sukcesywnie modernizowana i dostosowywana do potrzeb jej użytkowników, utrzymane zostaną istniejące obiekty produkcyjno-usługowe i przetwórcze z zapewnieniem ich nieuciążliwości dla otoczenia oraz wzmocnieniem istniejącej zieleni izolacyjnej lub z jej wprowadzeniem. Przy realizacji nowych obiektów o ww. funkcji zapewniony będzie znaczny udział przestrzeni biologicznie czynnej. W odniesieniu do terenów powierzchniowej eksploatacji surowców, zakłada się po jej zakończeniu rekultywację o kierunku leśnym lub wodnym, albo wykorzystanie dla rekreacji lub realizacji produkcji, w tym produkcji energii ze źródeł odnawialnych.
- 4) **Strefę rolniczą [SR].** Charakterystyczna dla produkcji rolniczej wskazana do utrzymania i rozbudowy, która zostanie w generalnym ujęciu istniejącą strukturą terenów rolnych z wykorzystaniem ich potencjału dla zróżnicowanych form produkcji, hodowli i przetwarzania produktów rolnych przy zachowaniu istniejących cieków i zbiorników wodnych, modernizowaniu systemów melioracji oraz z zachowaniem, lasów, zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.
- 5) **Strefę infrastrukturalną [SI].** Charakterystyczna dla utrzymania i rozbudowy infrastruktury, która poddana będzie sukcesywnej modernizacji. Stanowi ona istniejący i projektowany gminny system zaopatrzenia w energię, wodę oraz odbiór ścieków. Planowana do dalszej rozbudowy systemu z uwzględnieniem wymogów związanych z ochroną zlewni rzeki Kwisy, oraz z zachowaniem istniejącej zieleni izolacyjnej i jej wprowadzaniem przy nowych inwestycjach.
- 6) **Strefę zieleni i rekreacji oraz cmentarzy [SZ].** Charakterystyczna dla utrzymania i rozbudowy układów zieleni, która będzie stanowić układ istniejących i projektowanych terenów o tej funkcji.
- 7) **Strefę otwartą [SO].** Charakterystyczna dla utrzymania i rozbudowy terenów wrażliwych przyrodniczo, która stanowi istniejący układ terenów chronionych z możliwością ich powiększenia.
- 8) **Strefę komunikacyjną [SK].** Charakterystyczna dla utrzymania i rozbudowy terenów komunikacyjnych, która zostanie zmodernizowana w zakresie istniejącego i projektowanego układu drogowego oraz kolejowego, z zachowaniem istniejącej zieleni izolacyjnej jak również wprowadzaniem jej w przypadku nowych inwestycji.

Powyższe zasady zaleca się do uwzględnienia w projekcie planu ogólnego Gminy. Zasady te uwzględniają różne predyspozycje przyrodnicze oraz przydatności poszczególnych terenów dla jej rozwoju przestrzennego. Wdrażanie tych zasad w długoletniej perspektywie i w ramach prowadzenia zintegrowanej polityki przestrzennej powinno pozwolić na prawidłowy, wielofunkcyjny rozwój Gminy oraz skuteczną ochronę jej najcenniejszych zasobów przyrodniczo-krajobrazowych, wzmocnienie bioróżnorodności oraz ochronę dziedzictwa kulturowego.

Wyznaczone w modelu strefy wskazują podstawowy dominujący sposób zagospodarowania w danej strefie. Na etapie sporządzania planu ogólnego dopuszcza się wprowadzenie przeznaczeń uzupełniających, przy spełnieniu kryterium: braku zmiany generalnego charakteru strefy, zmiany warunków środowiska przyrodniczego oraz kulturowego, braku konfliktów przestrzennych związanych z zamieszkiwaniem lub prowadzoną działalnością gospodarczą.

Zwiększenie zapotrzebowania na nową zabudowę winno być zgodne z kształtowaniem ładu przestrzennego, w tym w ramach kontynuacji zabudowy istniejącej stycznej do nieruchomości zabudowanych oraz posiadających dostępność do dróg publicznych i infrastruktury technicznej, jak również znajdujących się w obszarach uzupełnienia zabudowy. Zwiększenie zapotrzebowania na nową zabudowę wynika głównie z bardzo dobrej dostępności komunikacyjnej, wynikającej z połączenia komunikacyjnego (autostrady, drogi wojewódzkiej), rewitalizacji linii kolejowej z Jeleniej Góry. Wynika ono również z komfortu zamieszkiwania w gminie (przestrzeń otwarta, lasy) atrakcyjnego dla migracji ludności z ośrodka regionalnego (Bolesławiec), który znajduje się w niewielkiej odległości od gminy (14km). Zwiększenie zapotrzebowania na nową zabudowę wynika przede wszystkim z rozwoju terenów związanych z obronnością, które sukcesywnie są powiększane na terenie gminy.

2. System powiązań przyrodniczych.

Gmina Osiecznica charakteryzuje się wybitnymi walorami środowiska naturalnego wraz z jego zasobami w postaci lasów, zasobów wód powierzchniowych, bogactwem świata roślinnego i zwierzęcego.

Pośród form ochrony przyrody na obszarze gminy prawnymi formami ochrony przyrody objęto: obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) PLB020005 „Bory Dolnośląskie”, specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) PLH020050 „Dolina Dolnej Kwisy”, (SOO) PLH020090 „Dąbrowy Kliczkowskie”, (SOO) PLH020072 „Uroczyska Borów Dolnośląskich”, (SOO) PLH020063 „Wrzosowiska Świątoszowsko-Ławszowskie”. Ponadto w obszarze gminy występują: użytek ekologiczny „Święte Jezioro”, 27 pomników przyrody ożywionej i jeden pomnik przyrody nieożywionej, siedliska przyrodnicze podlegające ochronie, w tym gatunki zwierząt, roślin i grzybów podlegające ochronie.

3. Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych.

Przez obszar gminy przebiegają ważne w skali regionalnej, krajowej i międzynarodowej szlaki komunikacyjne: autostrada A4 (która jest częścią drogi międzynarodowej E40), autostrada A18 relacji Olszyna-Węzłem Krzyżowa, droga wojewódzka nr 350 oraz droga powiatowa (łącząca drogę wojewódzką nr 352 w Radomierzycach, łącząca Osiecznicę, Przejęsław i Świątoszów z Bolesławcem i siecią dróg wyższej kategorii z drogą wojewódzką nr 350 w Osiecznicy).

Ponadto przez obszar Gminy Osiecznica przebiega linia kolejowa Nr 283 relacji Jelenia Góra - Ławszowa.

W odległości ok. 9 km na południe od korytarza autostrady A18 i równoległe do tego korytarza (na kierunku północny-zachód, południowy-wschód) przebiega przez obszar gminy Osiecznica droga wojewódzka nr 350 (biegnąca z Łęknicy w kierunku Bolesławca). Wzdłuż tej drogi zlokalizowane są wsie: Parowa oraz Kliczków i Osiecznica.

Węzeł Luboszów na autostradzie A18 stanowi kluczowy punkt komunikacyjny gminy Osiecznica, zapewniający połączenie lokalnej sieci drogowej z trasą o znaczeniu krajowym i międzynarodowym. Odgrywa istotną rolę w obsłudze ruchu wojskowego i gospodarczego, wspierając zarówno obronność kraju, jak i rozwój społeczno-gospodarczy regionu.

Ponadto na terenie gminy wyznaczonych jest kilka szlaków turystycznych:

- szlak pieszy „Puszczański”, który prowadzi z Zebrzydowej przez Osiecznicę do Bolesławca. Długość całego szlaku wynosi 34 km, z czego 16 km przypada na gminę Osiecznica i jest on w całości przejezdny dla rowerzystów;

- szlak rowerowy „Błękitek” Osiecznica - Osiecznica, jego długość wynosi 12 km, a trasa przebiega przez miejscowości: Osiecznica - Kliczków - „Błękitek” - Osieczów - Tomisław - Osiecznica;
- szlak rowerowy „Borów Dolnośląskich” Osiecznica - Poświętne, jego długość wynosi 23 km, a trasa przebiega przez miejscowości: Osiecznica - Tomisław - Ołobok - Parowa - Poświętne;
- szlak rowerowy „Ołobok-Parowa”, jego długość wynosi 7,5 km, a trasa przebiega przez miejscowość Ołobok i Parowa;
- ścieżka rowerowa „Dolina Kwisy” na trasie Osiecznica - Świętoszów, jej długość wynosi 20,7 km.

Gmina stwarza również warunki do uprawiania jazdy konnej, i to zarówno wycieczek wierzchem, jak i bryczkami. Wyznaczono szlak konny na obszarze Borów Dolnośląskich, którego poszczególne odcinki będą przebiegały przez miejscowości gminy:

- Osiecznica i Kliczków - „W sercu Borów Dolnośląskich” Bogumiłów;
- Kliczków, Ławszowa i Luboszów - „Dolina Kwisy” Kliczków - Małomice;
- Ołobok, Osiecznica i Kliczków „Przez Stawy Parowskie” Czerwona Woda - Kliczków.

Atrakcją gminy Osiecznica są spływy kajakowo-pontonowe szlakiem rzeki Kwisy z Nowogrodźca do Żagania, w gminie Osiecznica będzie wzdłuż następujących miejscowości: Tomisław, Osieczów, Kliczków, Przejęśław, Ławszowa, Luboszów i Świętoszów. Tereny przyrodnicze preferowane są dla realizacji przystani kajakowych wraz z infrastrukturą sportowo-rekreacyjną.

4. Główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej.

Gmina posiada sieć wodociagową o długości 148,41 km wraz z trzema zmodernizowanymi i rozbudowanymi stacjami uzdatniania wody w Świętoszowie, Osieczowie i Przejęśławiu oraz sieć kanalizacyjną o długości 128,33 km z dwoma zmodernizowanymi oczyszczalniami biologicznymi w Osiecznicy i Świętoszowie.

Na terenie gminy funkcjonują Małe Elektrownie Wodne zlokalizowane w miejscowościach: Osiecznica, Kliczków (dwie elektrownie), Przejęśław, Świętoszów.

Sieć gazowa znajduje się w miejscowościach: Osiecznica, Świętoszów. Stopień gazyfikacji gminy w zakresie gospodarstw domowych wynosi 11,21 [%] (PSG).

Przez obszar gminy Osiecznica, przebiega dystrybucyjna napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV, zasilająca GPZ 110/20 kV (R-318) w Świętoszowie. Ponadto w obszarze gminy znajduje się szereg linii energetycznych niskiego i średniego napięcia oraz stacji transformatorowych.

W gminie funkcjonują placówki edukacyjne (szkoły podstawowe, przedszkola), ośrodek zdrowia oraz placówki kulturalno-społeczne (domy kultury, biblioteki). Istnieje również oferta aktywności sportowych.

V. Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu.

Zasady ochrony przyrody.

- ochrona terenów objętych ochroną prawną oraz innych obszarów cennych przyrodniczo, w tym terenów otwartych,
- zachowanie i przywracanie układu lokalnych korytarzy ekologicznych oraz ochrona przed ich defragmentacją,
- wbudowanie terenów rolnych i leśnych w obrębie korytarzy ekologicznych w ogólnodostępny system terenów otwartych i zieleni publicznej, powiązanie ich zielonymi ciągami pieszymi i rowerowymi łączącymi poszczególne miejscowości Gminy,
- utrzymanie różnorodności biologicznej

- wprowadzenie terenów zielonych w obszarach zabudowy wielorodzinnej w tym np.: parków kieszonkowych czy ogrodów społecznych .

Zasady ochrony krajobrazu.

- przeciwdziałanie rozlewaniu się zabudowy,
- ochrona dolin rzecznych przed nadmierną urbanizacją,
- harmonijne komponowanie nowej zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej w krajobraz, kształtowanie jej w nawiązaniu do lokalnej, historycznej tradycji architektonicznej w zakresie usytuowania, wysokości, skali, bryły, gabarytów, geometrii dachów, materiału elewacyjnego (w tym pokrycia dachu) i kolorystyki,
- dopuszczenie stosowania nowoczesnych form architektonicznych o wysokiej jakości dla kształtowania obiektów produkcyjnych i usługowych, która powinna wynikać z wyboru konkursowego,
- wsparcie rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury, w szczególności poprzez ustalanie racjonalnych wskaźników w zakresie powierzchni biologicznie czynnej w dokumentach planistycznych, zapewnienie i egzekwowanie odpowiedniej retencji oraz wykorzystanie istniejącej przestrzeni i obiektów do jej rozwoju.

Zasady ochrony wody.

- ochrona cieków wodnych, m.in. poprzez zakaz lub ograniczenie zabudowy w pobliżu zbiorników i cieków wodnych,
- ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego i bytowego poprzez kontrole stanu technicznego instalacji kanalizacji sanitarnej i burzowej, konserwację urządzeń do separacji substancji ropopochodnych i osadników piaskowych, itp.,
- wykorzystanie rzeki Kwisy do funkcji związanych z turystyką, rekreacją oraz sportem, z zachowaniem poszanowania środowiska przyrodniczego
- działania priorytetowe dla nowych i istniejących obszarów zielono-błękitnej infrastruktury,

Zasady ochrony powietrza.

- ochrona powietrza i zapobieganie przekraczaniu poziomów dopuszczalnych stężeń substancji szkodliwych w powietrzu poprzez działania termomodernizacyjne,
- wprowadzanie do celów grzewczych urządzeń o wysokiej sprawności energetycznej, rozwój zielonej energii i ograniczanie niskiej emisji wynikającej z ruchu samochodowego,
- rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym.

2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego.

- ochrona elementów dziedzictwa kulturowego, w szczególności wartościowych układów urbanistycznych i ruralistycznych, zadrzewień przydrożnych i śródpolnych oraz obiektów zabytkowych, ze szczególną dbałością o założenie parkowo – pałacowe w Kliczkowie,
- ochrona gminnych tradycji związanych z jej funkcjami wiodącymi: rolniczą, leśną, eksploatacyjną, ceramiczną, obronnością.

Zasady ochrony zabytków.

- restauracja i modernizacja techniczna obiektów zabytkowych zgodnie z wytycznymi konserwatora zabytków z dostosowaniem współczesnej funkcji do wartości zabytkowej obiektów, służącej jednocześnie rozwojowi gospodarczemu i włączeniu społecznemu,

- przystosowanie zachowanych założeń i obiektów, które utraciły swoje pierwotne funkcje, do nowych, współczesnych potrzeb, z uwzględnieniem wymogów w zakresie ich dostępności dla osób ze specjalnymi potrzebami oraz – w miarę możliwości – wykorzystujących rozwiązania w zakresie efektywności energetycznej oraz rozwiązania w zakresie adaptacji do zmian klimatu (zatrzymanie wód opadowych, przepuszczalność terenu, ogrody deszczowe i inne)
- realizacja systemu informacji o dziedzictwie militarnym północnej części gminy.

Zasady ochrony dóbr kultury współczesnej.

- ochrona różnorodności i wielokulturowości dziedzictwa kulturowego regionu i dóbr kultury współczesnej,
- podporządkowanie nowej zabudowy historycznej kompozycji przestrzennej, podnoszenie walorów użytkowych oraz komercjalizacja funkcji turystycznej, z wykorzystaniem zasobu historycznego jako istotnego komponentu.

3. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenie szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej.

- utrzymanie i kontynuacja istniejącej struktury przestrzennej i form zabudowy, z możliwością jej uzupełnienia,
- kształtowanie czytelnej, zwartej struktury przestrzennej i dopełnianie układów urbanistycznych,
- utrzymanie zwartych kompleksów zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi oraz otuliną biologiczną cieków wodnych,
- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- przeciwdziałanie konfliktom przestrzennym poprzez zachowanie równowagi pomiędzy dostępnością usług, lokalizacją terenów działalności gospodarczej i terenów produkcyjnych, a uciążliwością ich oddziaływania na tereny sąsiednie,
- nawiązanie gabarytami, powierzchnią zabudowy i stylem architektonicznym nowych i przebudowywanych obiektów do istniejącej zabudowy występującej na danym obszarze, w szczególności w obszarze zabytkowej zabudowy,
- podnoszenie dostępności terenów i obiektów usługowych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- wsparcie dla rozwoju odnawialnych źródeł energii ,
- przyjęcie rozwiązań wynikających z przepisów prawa wodnego oraz ograniczenie rozwoju nowej zabudowy na terenach zagrożonych ryzykiem powodziowym.

Zasady kształtowania nowej zabudowy mieszkaniowej.

- kształtowanie nowych obszarów zabudowy mieszkaniowej w oparciu o układ komunikacyjny o parametrach dostosowanych do intensywności zabudowy i zapewniający przepustowość w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- wyznaczanie zróżnicowanych standardów zabudowy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej/wielorodzinnej w dostosowaniu do charakteru miejsca – z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia dostępności do usług społecznych (przedszkoli, szkół, placów zabaw, zieleni publicznej, usług sportu, rekreacji i turystyki),
- planowanie zabudowy wielorodzinnej w sposób ekstensywny, z zachowaniem dużej przestrzeni dla zieleni, retencji wodnej oraz miejsc postojowych dla pojazdów i zaplecza społecznego,

- utrzymanie dominującej formy zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej realizowanej indywidualnie i w zorganizowanych zespołach mieszkaniowych, na następujących zasadach:
 - dążenie do zwartości struktury przestrzennej, racjonalności i ekonomiki wykorzystania przestrzeni oraz równoważenie terenów zabudowanych, zieleni urządzonej i terenów otwartych,
 - racjonalne planowanie nowej zabudowy mieszkaniowej, w tym tak, aby nie uszczuplała wartościowych terenów zieleni i nie była lokalizowana przy obiektach uciążliwych,
 - realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej w miarę możliwości w pierwszej kolejności na obszarach już uzbrojonych o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, a przy wkraczaniu na inne tereny z uwzględnieniem racjonalności przekraczania progów infrastrukturalnych (na kolejność realizacji zabudowy wpływa kolejność realizacji infrastruktury technicznej),
 - planowanie nowej zabudowy mieszkaniowej tak, aby tworzyła zwarte, kompleksowe zespoły (samej nowej zabudowy lub wraz z istniejącą) z dostępem do podstawowych usług, infrastruktury technicznej i przystanku transportu zbiorowego,
 - ograniczenie wprowadzania zabudowy na terenach otwartych i w dolinie rzeki Kwisy.

Zasady kształtowania nowej zabudowy usługowej.

- dostosowanie skali i formy zabudowy do otaczającego krajobrazu,
- organizowanie konkursów urbanistyczno-architektonicznych dla przekształceń istotnych fragmentów gminy dla większych kompleksów i miejsc eksponowanych w krajobrazie.

Zasady kształtowania nowej zabudowy przemysłowej.

- poprawa estetyki architektury przemysłowej oraz standardu ich przestrzeni publicznych,
- zapobieganie negatywnym skutkom dla sąsiednich terenów związanych z poszerzaniem i rozwojem terenów przemysłowych.

4. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego.

Na obszarze Gminy nie planuje się lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z tego względu nie ustala się zasad i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w zakresie ich lokalizacji.

5. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego.

W przypadku lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego na terenie Gminy przyjmuje się następujące zasady:

- ograniczenie negatywnego wpływu kluczowych inwestycji celu publicznego na zabudowę mieszkaniową, środowisko i krajobraz,
- lokalizowanie kluczowych inwestycji celu publicznego poza terenami leśnymi,
- uwzględnienie planowanych inwestycji ponadlokalnych (regionalnych, krajowych) w polityce przestrzennej Gminy,
- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- wykorzystanie istniejącej infrastruktury do realizacji inwestycji celu publicznego.

Zalecenia szczegółowe w zakresie realizacji infrastruktury społecznej, systemów transportu i infrastruktury technicznej:

- rozwijanie przez gminę urządzeń wytwarzających energię z OZE,
- promowanie rozwijania przez inne podmioty urządzeń wytwarzających energię z OZE,
- poprawa dostępu do Internetu, w tym rozbudowa sieci światłowodów,
- poprawa zasięgu telefonii komórkowej,

- lokalizacja infrastruktury społecznej obsługującej całą gminę w centralnej części gminy (Osiecznica – Kliczków) obiektów i instytucji infrastruktury społecznej tzw. centrotwórczych (szkół, przedszkoli i większych obiektów sportowo-rekreacyjnych),
- lokalizacja infrastruktury społecznej pomocniczej dla zespołu miejscowości: Osieczów i Tomisław; Poświętne, Bronowiec, Parowa i Ołobok; Ławszowa i Przejęsław; Świętoszów – w miejscach uzasadnionych przez liczbę użytkowników oraz odległości od analogicznych usług.

6. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej.

Komunikacja.

- zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej poprzez rozwój układu drogowego, komunikacji zbiorowej, infrastruktury pieszo-rowerowej, węzłów komunikacyjnych, m. in. przy stacjach i przystankach kolejowych, przystankach autobusowych (w ramach rewitalizacji linii kolejowych należy zrealizować przystanki kolejowe dla wszystkich miejscowości w gminie);
- dążenie do ograniczenia ruchu indywidualnych pojazdów samochodowych, szczególnie na obszarach o dużych walorach przyrodniczych i dużej wrażliwości środowiska na czynniki antropopresyjne; realizacja miejsc parkingowych, w tym zwłaszcza jako parkingów strategicznych P&R i B&R w zintegrowanych węzłach przesiadkowych (w ramach modernizacji stacji i przystanków kolejowych) w celu ograniczania ruchu samochodowego,
- wyznaczanie w dokumentach planistycznych dróg o szerokości zapewniającej możliwość wykonania wszystkich niezbędnych do prawidłowego wykorzystania drogi elementów, jak chodniki, parkingi, ciągi rowerowe,
- budowa ścieżek rowerowych poprawiających dostępność i obsługę komunikacyjną sołectw poprzez stworzenie ciągłego systemu komunikacji rowerowej; rozbudowa sieci i modernizacja dróg rowerowych oraz infrastruktury towarzyszącej (punkty serwisowe, parkingi) tak, by sieć była spójna i powiązana z innymi gminami.

Infrastruktura techniczna:

- dalsza rozbudowa systemów infrastruktury technicznej, w tym wodno-kanalizacyjnej, będącej podstawą do lokalizacji zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z działalnością gospodarczą,
- wyposażenie terenów w sprawny system odprowadzania i utylizacji ścieków, niezbędny przy wysokim stopniu zwodociągowania,
- włączenie wykorzystania wód geotermalnych do celów grzewczych, wdrożenie ciepła systemowego dla zwartych jednostek osadniczych Osiecznica, Świętoszów, opartych na kogeneracji,
- Poprawa dostępność PSZOK-ów,
- rozwój błękitno-zielonej infrastruktury oraz zapewnienie odpowiedniej retencji (powierzchnia biologicznie czynna, budowa zbiorników na wody opadowe),
- zwiększenie retencji wodnej na terenach:
 - zurbanizowanych, poprzez tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych, małych urządzeń piętrzących (zastawki, małe progi, przetamowania), retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych (zapisy w dokumentach planistycznych).
 - rolnych, poprzez tworzenie zadrzewień śródpolnych, pasów buforowych, zachowanie oraz wykorzystanie morfologii terenów rolniczych dla odtworzenia śródpolnych oczek wodnych,

mokradeł, bagien, torfowisk, stref przybrzeżnych rzek oraz zbiorników wodnych, utrzymywanie lub odtwarzanie zadarnionych skarp, stoków o znacznym nachyleniu (zadarnionych stref buforowych) w celu ochrony przed erozją, spowolnienia lub rozproszenia spływu wód powierzchniowych oraz wzmacniania retencji wodnej gleb, zrównoważone nawożenie - prawidłowe gospodarowanie nawozami naturalnymi bezpośrednio wpływającymi na poprawę dostępności wody, wzbogacanie gleby,

- tworzenie warunków dla lokalizacji instalacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii na poziomie aktów planistycznych.

Infrastruktura społeczna:

- kreowanie połączeń pomiędzy zabudową mieszkaniową a infrastrukturą społeczną,
- utrzymywanie i poprawa jakości usług o charakterze publicznym (szkoły, przedszkola, instytucje kultury, obiekty sportowe), w tym bazy infrastrukturalnej oraz rozwój systemu opieki nad osobami ze szczególnymi potrzebami,
- kształtowanie centralnych przestrzeni publicznych w poszczególnych wsiach umożliwiających aktywność społeczną, budowę oraz umacnianie więzi społecznych i budowanie lokalnej tożsamości,
- organizacja spotkań integrujących osoby w różnym wieku, w tym dzieci z osobami w podeszłym wieku w celu wymiany wiedzy.

7. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW.

Urządzenia wytwarzające energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW powinny być lokalizowane na gruntach klas nie podlegających ochronie, nieużytkach, terenach rekultywowanych oraz nie powinny wpływać na poszerzenie obszaru stref ochronnych. W przypadku lokalizacji takich urządzeń wyznacza się następujące zasady:

- stosowanie rozwiązań eliminujących lub ograniczających oddziaływanie planowanych inwestycji poza granice przekształcanego lub zagospodarowywanego terenu,
- lokalizowanie ośrodków produkcyjnych i infrastruktury technicznej (w tym odnawialnych źródeł energii) na terenach ściśle określonych, z uwzględnieniem istniejących form ochrony przyrody oraz z zachowaniem bezpiecznej strefy ochronnej od zabudowy mieszkaniowej oraz związanej z wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży,
- dbałość o relacje funkcjonalno-przestrzenne z terenami sąsiednimi, podejmowanie działań powstrzymujących znaczne przeobrażenie krajobrazu kulturowego,
- w granicach stref ochronnych dla elektrowni fotowoltaicznych wszelkie przedsięwzięcia nie mogą przekraczać standardów jakości środowiska,
- wyłącza się obszary chronionego krajobrazu z lokalizowania elektrowni wiatrowych o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych.

Dopuszcza się, w uzasadnionych sytuacjach, możliwość lokalizowania ww. urządzeń na gruntach innych klas oraz możliwości poszerzenia obszaru stref ochronnych.

8. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W przypadku lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko na terenie Gminy należy uwzględnić:

- lokalizację ich w miejscach, które nie naruszają funkcjonowania korytarzy ekologicznych, obszarów chronionych oraz nie przyczyniają się do niszczenia siedlisk gatunków występujących w Gminie,

rozmieszczenie form ochrony przyrody, ograniczenia wynikające z uchwał je powołujących, planów ochrony tych obszarów oraz aktów prawa miejscowego,

- realizację działań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą możliwych negatywnych oddziaływań na środowisko przeprowadzenie indywidualnej procedury badania wpływu przedsięwzięcia na środowisko w ramach oceny oddziaływania na środowisko;
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych, zachowanie korytarzy ekologicznych oraz siedlisk gatunków chronionych i zagrożonych.

9. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

- kontynuacja rolniczego sposobu użytkowania terenów,
- przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy w celu ochrony kompleksów rolnych i leśnych,
- zachowanie korytarzy ekologicznych oraz siedlisk gatunków chronionych i zagrożonych,
- kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową,
- utrzymanie zwartych kompleksów użytków rolnych i zielonych z zadrzewieniami śródpolnymi,
- zalesianie gruntów najsłabszych, nieużytków i gruntów rolniczo nieprzydatnych,
- prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, poprzez właściwy dobór upraw dostosowanych do warunków środowiskowych, wykorzystanie potencjału produkcyjnego trwałych użytków zielonych dla produkcji zwierzęcej, racjonalne stosowanie nawożenia i środków ochrony roślin,
- zwiększanie opłacalności produkcji rolnej, poprzez polepszanie struktury gospodarstw rolnych, wprowadzanie nowych technologii i innowacji, inwestycje we wzrost produktywności, rozwijanie współpracy rolników między sobą i branżą przetwórstwa, rozwój rynków lokalnych i targowisk,
- dopuszcza się przekształcenie profilu istniejących gospodarstw rolnych na agroturystyczny, zgodnie ze wskazanymi kierunkami rozwojowymi sektora turystyki w Gminie.

10. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji.

W obszarze gminy wyróżniono dwie grupy obszarów przewidywanych do przekształceń, są to:

- obszary humanizacji zabudowy blokowej, do których zalicza się następujące zespoły zabudowy blokowej we wsiach Osiecznica i Świętoszów; celem działań jest poprawa warunków życia mieszkańców, podniesienie atrakcyjności przestrzeni poprzez poprawę estetyki obiektów i standardu technicznego oraz uporządkowanie otoczenia (o charakterze przestrzeni publicznych),
- obszary przekształceń funkcjonalno-przestrzennych terenów nieużytkowanych, do których zalicza się tereny poprodukcyjne oraz obszary pokopalniane kruszyw naturalnych; celem działań jest zmiana funkcji obszarów poprzez dopuszczenie wykorzystania, istniejących terenów do nowych funkcji i działalności.

W zakresie rewitalizacji należy:

- opracować kompleksowy programów rewitalizacji obejmujących zarówno modernizację infrastruktury, jak i poprawę jakości życia mieszkańców (np. adaptacja wieży ciśnień w Świętoszowie na cele turystyczne (punkt widokowy/muzeum).
- zaangażować mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców w proces rewitalizacji.

W zakresie rehabilitacji należy:

- zagospodarować tereny przemysłowe poprzez ich adaptację na nowe cele (np. centra kulturalne, biznesowe, parki technologiczne),
- zachęcić inwestorów do wykorzystania terenów zdegradowanych poprzez preferencyjne warunki inwestycyjne.

W zakresie rekultywacji należy:

- stosować technologie rekultywacyjne, dostosowane do warunków środowiska przyrodniczego,
- należy ograniczać rekultywację terenów pokopalnianych do kierunku: leśnego, wodnego, rekreacją lub związanego z produkcją, w tym z odnawialnymi źródłami energii.

W zakresie remediacji należy:

- modernizacja systemów grzewczych i ograniczenie emisji,
- budowa nowoczesnych systemów utylizacji odpadów.

VI. Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa.

Obszar strategicznej interwencji (OSI) to określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł lub rozwiązania regulacyjne.

Działania podejmowane jako interwencje publiczne mają na celu pokonanie bariery rozwoju (szerzej: rozwiązanie problemu, np. pokonanie sytuacji kryzysowej) albo wykorzystanie rozpoznanego potencjału. W Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 nie objęto gminy Osiecznica obszarem strategicznej interwencji. Natomiast zgodnie z ustaleniami strategii województwa gmina położona jest w obszarze cennym przyrodniczo.

VII. Obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy.

W obszarze gminy nie wyznaczono kluczowych obszarów strategicznej interwencji. Natomiast do zadań strategicznych w zakresie uzupełnień w infrastrukturze technicznej należy:

- 1) budowa systemu zaopatrzenia gminy w gaz;
- 2) rewitalizacja linii kolejowej w tym transportu, w tym przebudowa linii kolejowej nr 283 na odcinku Zebrzydowa – Żagań, obejmująca m.in. stację Świętoszów;
- 3) rewitalizacja terenów poeksploatacyjnych oraz poprodukcyjnych;
- 4) rozwój usług serwisowych związanych z obronnością;
- 5) zwiększenie bezpieczeństwa poprzez wzrost mobilności służb ratowniczych;
- 6) zwiększenie bezpieczeństwa poprzez realizację zadań związanych z obroną cywilną i obroną kraju.

VIII. System realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia Rozwoju Gminy Osiecznica na lata 2024-2030 jest nadrzędnym elementem zarządzania rozwojem gminy. W Strategii określone zostały cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, doprecyzowane przez cele operacyjne, a także kierunki działań podejmowane dla osiągnięcia celów strategicznych oraz oczekiwane rezultaty planowanych działań wraz ze wskaźnikami. Osiągnięcie każdego z celów operacyjnych, a poprzez nie celów strategicznych rozwoju gminy, wymagać będzie planowania i podejmowania jednorazowych, cyklicznych lub stałych działań (w tym m. in. przedsięwzięć inwestycyjnych i nieinwestycyjnych, projektów, zadań, interwencji, zawierania porozumień) stymulujących pożądane zmiany społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Sukcesywnie realizowana Strategia pozwoli na urzeczywistnienie zawartej w niej wizji rozwoju Osiecznicy.

Kluczowym aspektem systemu realizacji Strategii Rozwoju Gminy Osiecznica na lata 2024 - 2030 jest system wdrażania oraz monitoringu, sprawnie zarządzany i koordynowany przez podmioty realizujące Strategię, przy czynnym współudziale partnerów oraz społeczności lokalnej.

Podmiotami zaangażowanymi w proces realizacji Strategii będzie sektor publiczny (władze samorządowe, jednostki organizacyjne gminy, inne jednostki samorządu terytorialnego), sektor prywatny (partnerzy prywatni i biznesowi, przedsiębiorcy, inwestorzy, organizacje otoczenia biznesu, zrzeszenia gospodarcze) oraz sektor społeczny (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, liderzy społeczni, osoby publiczne). Z kolei za etap wdrażania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii odpowiedzialny będzie Wójt Gminy, Rada Gminy oraz odpowiednie komórki Urzędu, jednostki organizacyjne i partnerzy Gminy.

Zadania w zakresie wdrażania strategii:

Stymulowanie i koordynacja działań oraz integrowanie zasobów	➤ Wójt Gminy Osiecznica
Wsparcie merytoryczne przy realizacji i ewaluacji strategii oraz przy podejmowaniu decyzji strategicznych	➤ Rada Gminy Osiecznica
Koordynacja działań, poszukiwanie nowych źródeł finansowania, monitoring, ewaluacja i przygotowanie zmian do aktualizacji oraz realizacja zadań	➤ Poszczególne Referaty i samodzielne stanowiska Urzędu Gminy

Samorząd gminy będzie włączał partnerów, w tym publicznych oraz prywatnych we wdrażanie planowanych działań, zgodnych z kierunkami określonymi w Strategii. Partnerzy będą włączani w ramach wszystkich trzech sfer rozwoju gminy: społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

W szerokim ujęciu Strategia realizowana będzie przez społeczność gminy, ponieważ osiągnięcie celów strategicznych będzie wymagało czynnego zaangażowania całej społeczności lokalnej. Wdrażanie Strategii realizowane będzie poprzez podejmowanie samodzielnych działań przez gminę, jego jednostki organizacyjne, instytucje kultury i spółki z udziałem gminy oraz inne instytucje publiczne i prywatne, a także podejmowanie wspólnych działań z udziałem partnerów na rzecz realizacji projektów służących realizacji celów Strategii. Efekty tych działań weryfikowane będą poprzez monitoring wskaźników przypisanych do oczekiwanych rezultatów planowanych działań w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

Wśród narzędzi realizacyjnych, dzięki którym możliwe będzie przeniesienie zapisów dotyczących kierunków działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych na konkretne działania, przedsięwzięcia inwestycyjne i nieinwestycyjne, projekty i zadania służące ich realizacji, wymienić należy:

1. Plan Ogólny Gminy Osiecznica wraz z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W zaprezentowanym w Strategii modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej określone zostały ogólne założenia i rekomendacje w zakresie kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej Osiecznicy, które muszą być odwzorowane i uszczegółowione w Planie Ogólnym. Zgodnie z powyższym dokument Plan Ogólny musi być zgodny z zapisami Strategii.
2. Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Osiecznica oraz określone w perspektywie rocznej budżety Gminy Osiecznica, dzięki którym możliwe będzie finansowanie przedsięwzięć, projektów oraz zadań, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia zapisanych w Strategii celów. Rola WPF oraz budżetu rocznego jest tym większa, iż zapewniają one prawidłowe funkcjonowanie gminy, umożliwiają kontynuację rozpoczętych inwestycji i projektów oraz stanowią zabezpieczenie rozwoju gminy w perspektywie kolejnych lat.
3. Dokumenty o charakterze wykonawczym, tj. strategię branżowe, programy, plany, analizy, jak również inne działania nieobjęte ww. dokumentami, które powinny stanowić uszczegółowienie celów operacyjnych określonych w Strategii.
4. Dokumenty powstałe w wyniku nawiązania współpracy z partnerami na rzecz realizacji projektów wpisujących się w kierunki działań ujęte w Strategii, w tym m.in. umowy, porozumienia, listy intencyjne. Strategia uwzględnia częściowo zadania wykraczające poza bezpośrednie

kompetencje gminy, zatem inicjowane będą działania realizowane w partnerstwach lokalnych i ponadlokalnych.

Monitoring i ewaluacja Strategii

W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

Monitoring będzie odbywał się przy pomocy tabeli ewaluacyjnej. Tabela będzie zawierała wskaźniki stopnia realizacji poszczególnych zadań, które znajdują się w tabelach zawartych w „Celach strategicznego rozwoju” [rozdział III.]. Odpowiednie uzupełnienie tabeli pozwoli na sprawdzenie tego, czy i w jakim stopniu zaplanowane działanie zostało zrealizowane. W ten sposób można będzie ocenić, w jakiej części wykonano założony cel operacyjny, a dalej strategiczny. W celu efektywnego wykorzystania założonych w Strategii celów strategicznych i podejmowania optymalnych działań przez władze samorządowe Gminy, zasadnym będzie powołanie zarządzeniem Wójta Gminy Zespołu ds. wdrożenia i monitoringu Strategii Rozwoju Gminy. Zespół tworzyć będą urzędnicy, odpowiedzialni za poszczególne zadania, ze wsparciem pracowników jednostek i referatów urzędu oraz stanowisk samodzielnych.

IX. Ramy finansowe i źródła finansowania

Gmina na bieżąco analizuje możliwości pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania działalności, w tym kierunków działań przewidzianych w Strategii, zarówno stanowiących wydatki bieżące, jak i majątkowe. Analizy te obejmują:

- fundusze unijne, w ramach Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska 2021-2027., Wspólnej Polityki Rolnej, a także programów współfinansowanych ze środków UE,
- zarządzanych na poziomie krajowym; programy rządowe, w tym m.in. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Aktywny Maluch, Senior+, Dostępność Plus, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz inne programy w obszarze ochrony środowiska, sportu, kultury, edukacji i inne;
- programy jednostek samorządu terytorialnego wyższych szczebli, w tym zwłaszcza programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Dolnośląskiego;
- inne, nieunijne fundusze międzynarodowe;
- inne zwrotne i bezzwrotne źródła finansowania, dystrybuowane przed podmioty publiczne i prywatne.

Perspektywa finansowa 2021-2027 daje jednostkom samorządu terytorialnego szanse na pozyskanie środków z nowej puli dofinansowań. Budżet w ramach nowej polityki spójności opiewa na kwotę 392 miliardów euro i przewiduje inwestycje w krajowe oraz regionalne programy ukierunkowane na m.in. wzrost gospodarczy, rynek pracy, społeczną integrację i pogłębianie współpracy.

Środki unijne w nowej perspektywie będą lokowane w ramach dotychczasowych funduszy, m.in. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Funduszu Spójności (FS) czy Europejskiego Funduszu Społecznego+ (EFS+).

Ponadto samorządy będą miały do dyspozycji środki z nowych programów krajowych, m.in.:

- FEnIKS – Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 – 25,1 mld euro (między innymi największe inwestycje infrastrukturalne, drogi, koleje, transport publiczny, ochrona środowiska);

- FENG – Fundusze Europejskie dla nowoczesnej gospodarki – 8 mld euro (między innymi innowacje, współpraca nauki i biznesu);
- FERS – Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 – 4,3 mld euro (między innymi nauka, edukacja, żłobki, sprawy społeczne);
- FERC – Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 – 2 mld euro (między innymi cyfryzacja, sieci szerokopasmowe).

Przywołane mechanizmy finansowania rozwoju wraz ze środkami własnymi gminy stanowią zasoby, z których mogą być pozyskane środki na realizację Strategii Rozwoju Gminy na lata 2025-2030. Głównymi źródłami finansowania celów rozwojowych będą dochody własne Gminy, takie jak podatki i opłaty lokalne, udział w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz pozostałe środki publiczne. Jednocześnie wiele zadań przewidzianych w strategii realizowanych będzie w ramach bieżącej działalności poszczególnych komórek Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych Gminy.

Realizacja części zadań przewidzianych w Strategii wymaga również i zakłada współpracę z gminami sąsiednimi, powiatem bolesławieckim oraz województwem dolnośląskim i ich jednostkami organizacyjnymi. Współpraca ta może obejmować również wymiar finansowy, w tym przekazanie dotacji na realizację zadania.

Podstawą do określenia ram finansowych działań strategicznych stanowić będzie budżet Gminy oraz wieloletnia prognoza finansowa. Gmina będzie utrzymywać nadwyżkę operacyjną w sposób nie zagrażający dyscyplinie finansów publicznych i umożliwiający spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań. Pozostałe środki, a także dochody majątkowe przeznaczone będą na realizację zaplanowanych inwestycji. Długookresowe cele strategiczne określane będą w wieloletniej prognozie finansowej. W celu oddania realności prognozy oraz rzetelności finansowego przedstawienia planowanych działań, wieloletnia prognoza finansowa oddawać będzie wszystkie wydarzenia, które mają lub mogą mieć wpływ na gospodarkę finansową Gminy, a przede wszystkim uzależnione będą od czynników makroekonomicznych, takich jak: PKB, inflacja, tempo wzrostu wynagrodzeń, czy planowane zmiany systemowe np. w podatkach dochodowych. Na tej podstawie wyznaczane będą możliwe do przeznaczenia limity wydatków w poszczególnych latach na wyznaczone przedsięwzięcia. W przypadku zaciągania zobowiązań polegających na wykorzystaniu tzw. instrumentów zwrotnych jako źródeł finansowania inwestycji wartość wskaźnika obsługi zadłużenia określonego w art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku prognozy powinna uwzględniać uwarunkowania obsługi dodatkowych zobowiązań gminy.

Ze względu na trudności w prognozowaniu wysokości kwot w budżetach oraz bardzo ograniczoną liczbę informacji na temat naborów do programów krajowych, określenie ilości niezbędnych środków będzie mogła zostać oszacowana po uchwaleniu Strategii.

Opracowania wykorzystane przy sporządzeniu strategii:

- 1) „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Osiecznica” przyjęte uchwałą nr XLVII/268/2018 Rady Gminy Osiecznica z dnia 27 marca 2018 r. ze zmianą,
- 2) Dane BDL – GUS 2024-2025,
- 3) Raport o stanie Gminy Osiecznica za 2023r.,
- 4) Uchwała Nr XX/96/2016 Rady Gminy Osiecznica z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Osiecznica na lata 2015-2022,
- 5) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.,
- 6) Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030 r.

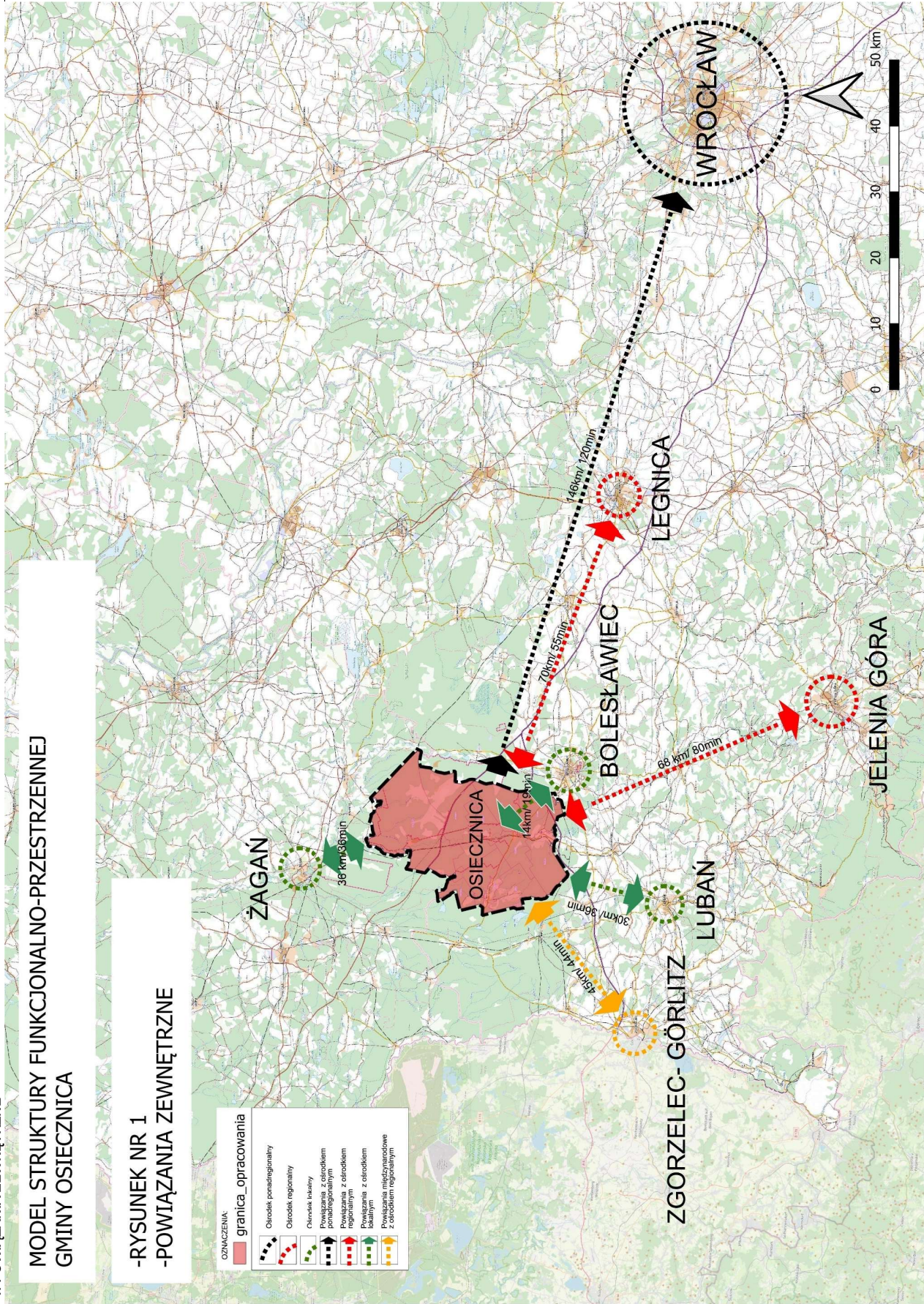
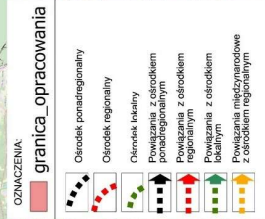
Materiały źródłowe wykorzystane przy sporządzeniu strategii:

- 1) Mapa gruntów i budynków z Powiatowego Ośrodka Geodezyjnego w Bolesławcu,
- 2) <http://openstreetmap.org>,
- 3) <https://geoportal.dolnyslask.pl>,
- 4) <http://mapy.geoportal.gov.pl>.

Ilustracja nr 1. POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE

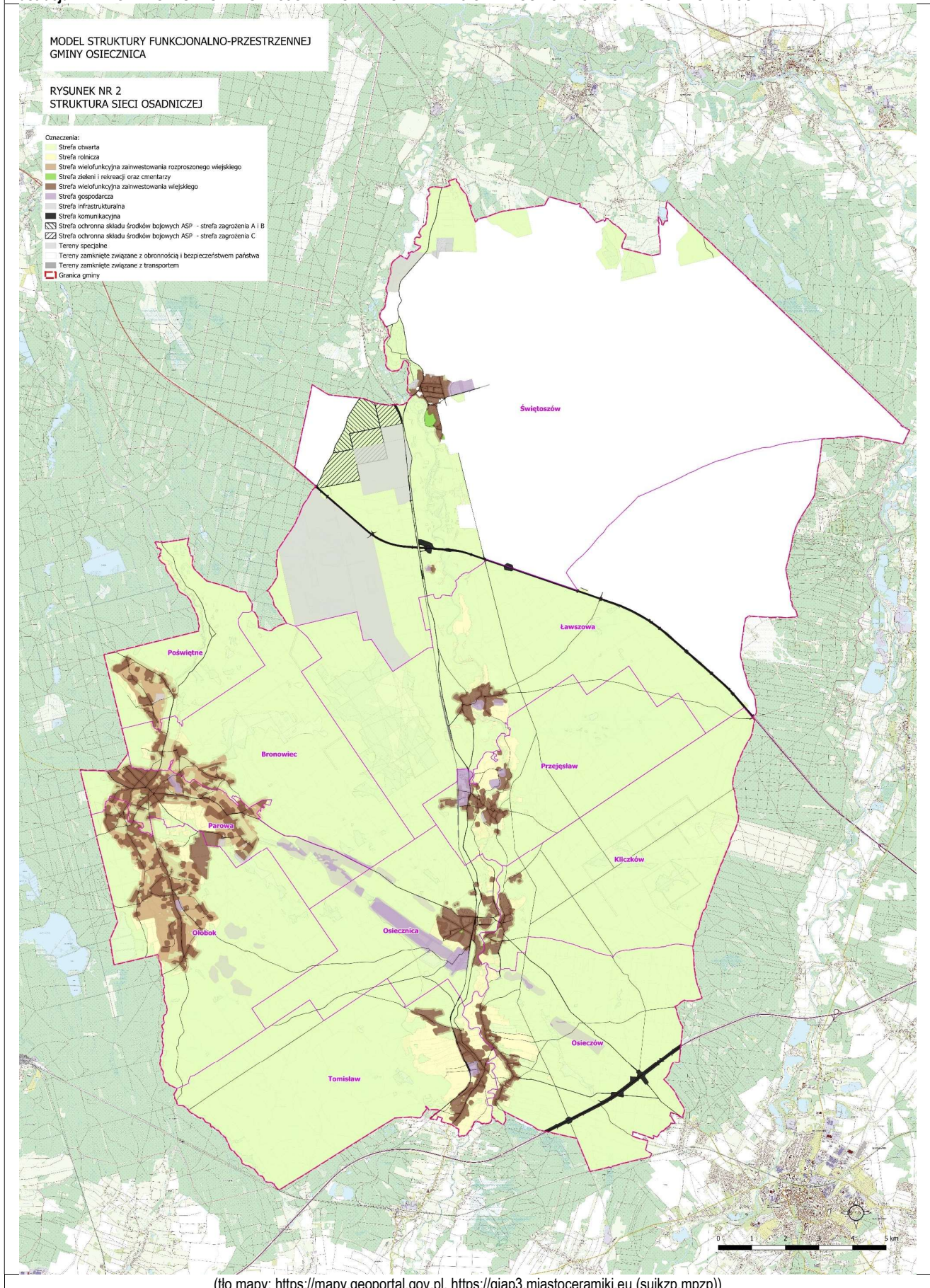
MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ
GMINY OSIECZNICA

-RYSUNEK NR 1
-POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE

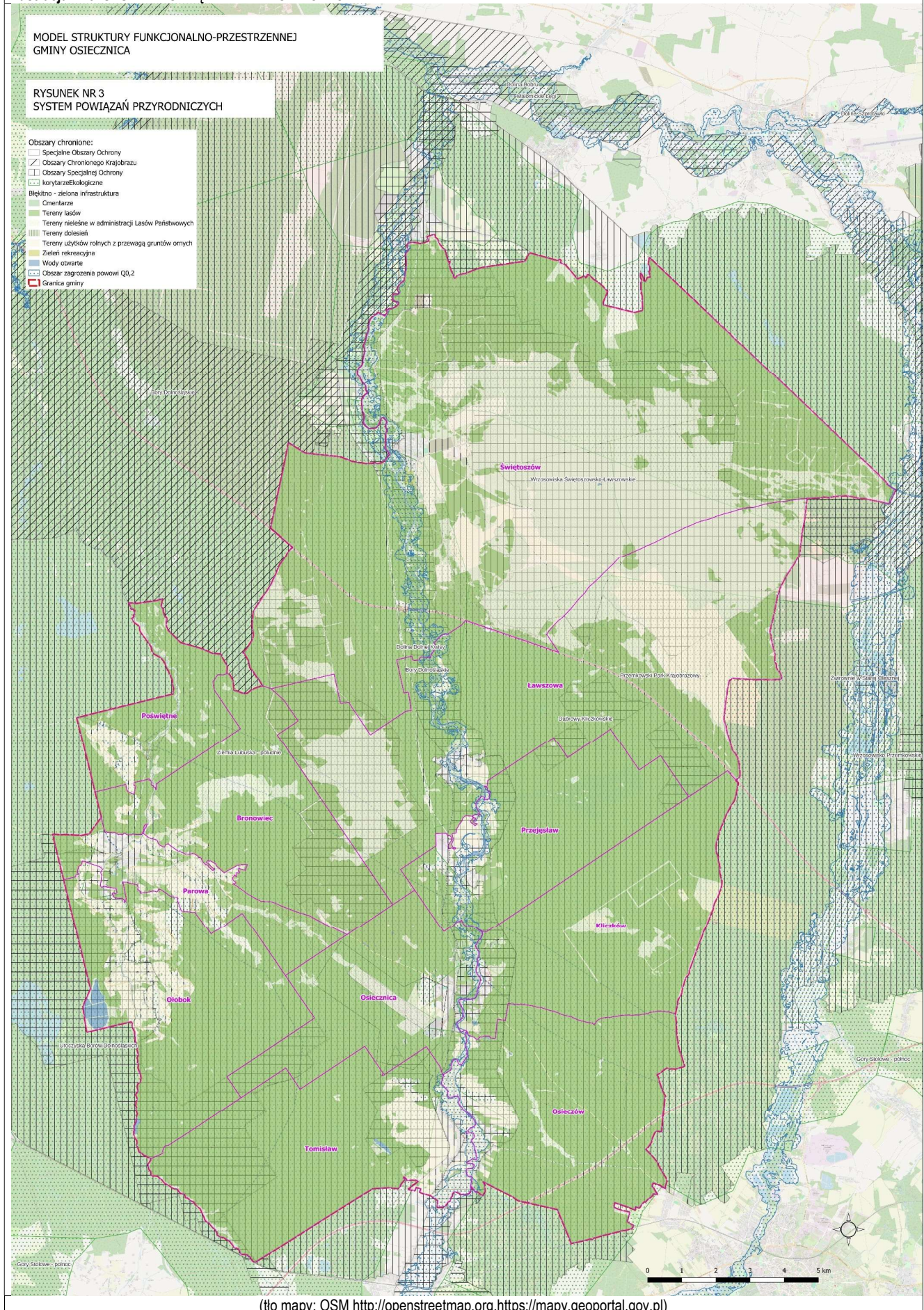

(Źródło mapy: Administracyjna Mapa Polski <https://geoportal.dolnyslask.pl>)

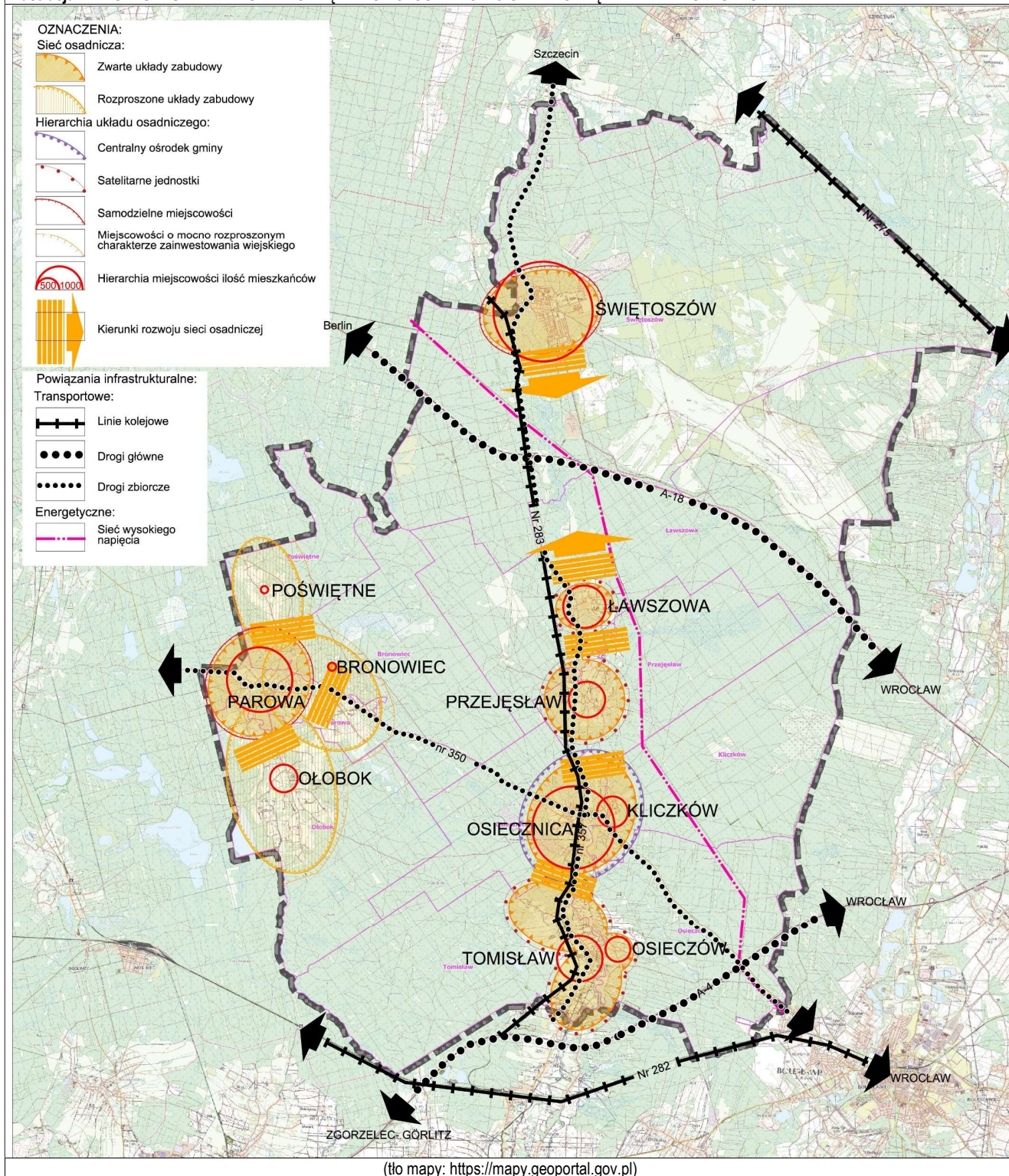
Ilustracja nr 2. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY OSIECZNICA - STRUKTURA SIECI OSADNICZEJ

Ilustracja nr 3. SYSTEM POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Ilustracja nr 4. STRUKTURA I KIERUNKI POWIĄZAŃ SIECI OSADNICZEJ ORAZ POWIĄZANIA INFRASTRUKTURALNE

Uzasadnienie

Strategia Rozwoju Gminy Osiecznica na lata 2024-2030 stanowi istotny dokument planowania rozwoju lokalnego, określający kluczowe kierunki rozwoju gminy. Strategia wskazuje wizję, która stanowi punkt odniesienia dla wszelkich działań o znaczeniu rozwojowym oraz zmierzających do zachowania specyficznego charakteru wspólnoty samorządowej. Wizji podporządkowane są cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań wyznaczone do realizacji w okresie jej obowiązywania. W dokumencie przedstawiono syntetyczne wnioski z diagnozy Gminy w zakresie sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz analizę wyzwań strategicznych w wymiarze społecznym, przestrzennym, środowiskowym i gospodarczym. Strategia zawiera model struktury funkcjonalno-przestrzennej a także rekomendacje i ustalenia w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy Osiecznica. Jest jednym z podstawowych instrumentów zarządzania i stanowi podstawę do prowadzenia przez władze samorządowe długookresowej polityki rozwoju gminy. W dokumencie określono system realizacji Strategii rozwoju gminy a także zasady jej monitorowania i ewaluacji. Strategia została opracowana na podstawie Uchwały Nr II/13/2024 Rady Gminy Osiecznica z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie przystąpienia do opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Osiecznica na lata 2024-2030 oraz określenia zasad, trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii czym wypełnia warunek zawarty w art. 51 ustawy o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2023.1688), strategia ta jest pełnoprawnym dokumentem wiążącym planowanie przestrzenne ze strategicznym. Strategia spełnia wszelkie wymagania zawarte w znowelizowanych przepisach ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), a także ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198).

Projekt strategii rozwoju gminy Osiecznica na lata 2024-2030 był poddany konsultacjom społecznym, które trwały od 20 maja 2025 r. do 24 czerwca 2025 r.. W ramach konsultacji w dniu 11 czerwca 2025 r. w Urzędzie Gminy w Osiecznicy odbyło się spotkanie konsultacyjne. W procesie konsultacji społecznych projekt strategii opiniowany był również przez Przedsiębiorstwo Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, sąsiednie gminy: Iłowa, Małomice, Węgliniec, Nowogrodzic, Bolesławiec, Żagań.

Projekt strategii rozwoju gminy Osiecznica na lata 2024-2030 był również przedstawiony do zaopiniowania - poza procesem konsultacji społecznych - przez inne instytucje publiczne, tj. zarząd województwa oraz regionalnego dyrektora ochrony środowiska i państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego.

Zarząd Województwa Dolnośląskiego pozytywnie zaopiniował projekt strategii rozwoju gminy Osiecznica na lata 2024-2030. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny stwierdziły, że projekt strategii rozwoju gminy Osiecznica na lata 2024-2030 nie jest dokumentem, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wymagającym przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Strategia rozwoju gminy Osiecznica na lata 2024–2030 jest spójna ze strategiami wyższego rzędu (strategiami na szczeblu wojewódzkim i krajowym) oraz strategiami stanowiącymi element polityki terytorialnej województwa dolnośląskiego.

Cele strategiczne określone w Strategii rozwoju gminy pozostają zgodne z założeniami głównych polityk unijnych, krajowych i regionalnych, dotyczących perspektywy 2024-2030, określonych w dokumentach i programach strategicznych ww. szczebli.

Spełnione zostały zatem wszelkie warunki do powstania nowoczesnej strategii zawierającej powiązanie planowania przestrzennego ze strategicznym planowaniem społeczno-gospodarczym. Dzięki temu będzie wspierała spójny, trwały i zrównoważony rozwój gminy.

Strategia pomoże w realizacji szansy, jaką dla gminy jest możliwość uzyskania wsparcia z funduszy zewnętrznych oraz skorzystania z nowych instrumentów polityki regionalnej, w szczególności w ramach nowej perspektywy budżetowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027.

Mając powyższe na uwadze, przyjęcie uchwały jest uzasadnione.